

scientific fundamentals of geography, in development of Ukrainian geographical terminology and geographical names are considered.

УДК 91 (447) (09)

*Ольга Заставецька, Ярослав Маршак, Андрій Кузишч,
Тернопільський державний педагогічний університет
імені В. Гнатюка*

**КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ
В ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Трохи історії

Створення незалежної Української держави посилило увагу до вивчення українознавчих дисциплін у школах та вищих навчальних закладах. Передусім це стосується географії України та рідного краю. Це, а також створення географічного факультету, сприяло відкриттю 1 вересня 1992 року у Тернопільському державному педагогічному інституті кафедри географії України. Це була перша така кафедра у педагогічних ВНЗ України (а взагалі такі кафедри існували на той момент лише у Львівському та Чернівецькому державних університетах). На географічному факультеті ТДПІ це була третя кафедра (перша – кафедра географії, пізніше – фізичної географії) була створена у 1982р. (її завідувач – проф. Свинко Й.М.), друга – кафедра економічної і соціальної географії, створена у 1986р. (завідувач – доц. Пушкар І.М.). Створення такої кафедри мало не тільки навчально-методичний, але в певній мірі політичний зміст – у цей час існувала велика потреба в суспільстві в розширенні географічних знань про свою батьківщину – Україну. Такі потреби могли бути задоволені тільки дією організованих колективів науковців-географів, які мали спільну мету – розширити обсяг і зміст знань, що надаються студентам та вчителям з географії рідного краю та України загалом. Таким колективом стала кафедра географії України на географічному факультеті (декан – доц. Царик Л.П) Тернопільського державного педагогічного інституту (ректор – проф. Кравець В.П.).

³ Степанів О. "Наша Батьківщина" // Дорога. Ч. 5. Львів, 1943. – С. 78.

Духовним натхненником та основним ініціатором створення кафедри був перший її завідувач, кандидат географічних наук, доц. Заставецький Богдан Іванович. Завдяки його зусиллям створився новий, молодий колектив, який був пронизаний однією ідеєю – сформуванню нову галузь географії – географію України, як складову частину україністики у Тернопільському державному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.

При аналізі подальшої історії кафедри можна використати відому аксіому проф. Шаблія О.І. (2001), що “історія кафедри – це біографія його керівника, а біографія завідувача, - це історія кафедри”. А тому вона нерозривно пов’язана з діяльністю Богдана Івановича та Ольги Володимирівни Заставецьких.

У розвитку досліджень в галузі географічного українознавства на географічному факультеті нами виділено два основних періоди: перший – 1992-2000рр., другий – з 2000р. і до сьогодні.

Упродовж першого періоду наукові дослідження на кафедрі географії України були присвячені вивченню проблем територіальної організації обласного соціально-економічного комплексу у перехідний до ринку період. До цього періоду належать друковані праці Б.І. та О.В. Заставецьких, Л.П. Царика, Б.Я. Федуніка, Я.О. Мариняка. Поруч із науковою проблематикою кафедри, першочергового вирішення вимагало навчально-методичне забезпечення географічних дисциплін. Адже на початках для самостійної роботи в студентів практично не було навчальної літератури. Видання, які виходили в цей період, були морально застарілими і не відповідали потребам суспільства і географічної науки. Працездатному та міцному колективу було поставлено завдання ліквідувати ці прогалини й вирішити проблему в найоптимальніші терміни. Було підготовлено низку навчальних посібників та методичних розробок з усіх дисциплін кафедри. Викладачі також активно включилися у процес розширення і створення нових українознавчих дисциплін, передусім “Історичної та етнічної географії України”, “Соціальної географії України”, “Політичної географії України”, “Географічне краєзнавство”, “Історії географічних досліджень в Україні” та ін.

На початку становлення кафедри географії України на ній працювало три кандидати географічних наук, доценти (Б.І. та О.В. Заставецькі, Л.П. Царик) та три асистенти (Б.Я. Федунік, Я.О. Мариняк, І.В. Костецький). На той час в навчальному плані кафедри були дисципліни, які читались на географічному факультеті для спеціальностей “географія-біологія”, “географія-історія”, а також на природничому, історичному, філологічному, психолого-педагогічному факультетах.

Із 1994р. при кафедрі географії України функціонує секція “Екологія”, яку очолив доц. Царик Л.П., і до якої ввійшли асистенти Гунько С.І. та Чеболда І.Ю.

Від початку свого створення кафедра була одним з ініціаторів розширення обсягів шкільного курсу “Географії України”, наповнення його змісту країнознавчим і краєзнавчим матеріалом. Викладачі кафедри Б.І. Заставецький, О.В. Заставецька, Б.Я. Федунік склали програму шкільного курсу “Географії України” (1993), яка була розрахована на два роки навчання (8 і 9 класи). За цією програмою навчалися учні багатьох областей України. Внаслідок зусиль викладачів кафедри, передусім їх виступів на всеукраїнських науково-практичних конференціях і у пресі “Географія України” і “Географія рідного краю” посіли важливе місце серед шкільних географічних дисциплін.

Упродовж 1994 – 1999рр. працівники кафедри захистили низку дисертаційних робіт – кандидатські – Федунік Б.Я. (1994), Мариняк Я.О. (1997), Стецько Н.П. (1998), Кузишин А.В. та Чеболда І.Ю. (1999), докторську – Заставецька О.В. (1998).

З 1 вересня 2000р. на базі кафедри була створена нова кафедра – геоекології та методики викладання екологічних дисциплін, до складу якої ввійшли колишні працівники кафедри доц. Царик Л.П., канд. геог. наук Стецько Н.П. та Чеболда І.Ю. У цьому ж році кафедру залишили Б.І. Заставецький (помер 30 вересня) та Б.Я. Федунік (переїхав на постійне місце проживання до Києва). З цього часу і до сьогодні професорсько-викладацький склад кафедри налічує п'ять осіб, серед яких один професор (док. геог. наук Заставецька О.В.), один доцент (канд. геог. наук Мариняк Я.О.), три асистенти (канд. геог. наук Кузишин А.В., Флінта Н.І., Питуляк М.В.). незважаючи на свій нечисленний склад та свою недовгу історію, кафедра географії України зуміла зайняти провідні позиції як в університеті, так і гідну нішу в українській географічній науці.

В сучасних умовах науковці кафедри працюють над розробкою науково-дослідної теми “Трансформація структури господарства регіонів і розробка географічних основ регіональної соціально-економічної політики держави”, що координується Інститутом географії НАН України. В цьому руслі веде свої індивідуальні науково-дослідні програми весь колектив кафедри. Серед головних напрямків досліджень можна виділити:

- 1) Географічні основи комплексного економічного і соціального розвитку обласних регіонів (О.Заставецька);
- 2) Проблеми розвитку водогосподарського комплексу (Я. Мариняк);
- 3) Наукові засади управління обласним соціально-економічним комплексом (А. Кузишин);
- 4) Територіальна організація галузей соціального комплексу (Н.Флінта);
- 5) Проблеми раціонального землекористування в агропромисловому регіоні (М. Питуляк).

Кафедра znana в широкому колі географів як організатор всеукраїнських та міжнародних форумів. За роки існування з ініціативи кафедри було проведено:

Постаті українського географічного краєзнавства

◆ Науково-практичну конференцію “Природа, населення і господарство Тернопільської області” (березень 1993);

◆ Всеукраїнську наукову конференцію “Історія української географії та картографії”, присвячена 95-річчю від дня народження В. Кубійовича (грудень 1995);

◆ Всеукраїнський науково-практичний семінар з питань змісту та методичного забезпечення викладання географічних українознавчих дисциплін у вищій школі (грудень 1997);

◆ Перший міжнародний семінар з теорії і практики регіонального географічного краєзнавства (жовтень 1999);

◆ Другу всеукраїнську наукову конференцію “Історія української географії та картографії: проблеми і перспективи” (листопад 2000);

◆ Всеукраїнську студентсько-аспірантську наукову конференцію “Сучасний стан та перспективи розвитку досліджень з географічних дисциплін та картографії в Україні” (грудень 2000);

◆ Всеукраїнську науково-практичну конференцію “Українське географічне краєзнавство: наукові засади, історія, постаті” (листопад 2001).

А ще – обласні конференції для вчителів і студентів з нагоди ювілеїв М. Паламарчука, С. Рудницького, В. Кубійовича та ін.

За рішенням Першого міжнародного семінару з теорії і практики регіонального географічного краєзнавства кафедра була визнана однією з базових в Україні, їй було доручено проводити періодично конференції та семінари з проблем краєзнавства.

На кафедрі створено навчально-методичну базу для навчання студентів і організації їх наукової діяльності. Основою її є бібліотека наукової та методичної літератури, що діє при кафедрі, вона нараховує близько 1300 примірників книг, брошур, методичних розробок, атласів і карт.

Викладачі кафедри активно співпрацюють з органами народної освіти, вони здійснюють керівництво науковою роботою учнів педагогічного ліцею, Малої академії наук, беруть участь у перепідготовці педагогічних кадрів.

При кафедрі працюють проблемні студентські наукові групи з географії населення, краєзнавства, економічної та соціальної географії, учасники яких беруть участь у наукових конференціях, публікують результати своїх досліджень у наукових збірниках.

На кафедрі функціонує лабораторія регіональних географо-краєзнавчих досліджень, яка займається підготовкою краєзнавчих нарисів з географії адміністративних районів та розробкою географічних карт для краєзнавчих атласів.

Чи не найосновнішим ініціатором створення кафедри був перший її завідувач – кандидат географічних наук, доцент *Заставецький Богдан Іванович*, який очолював кафедру впродовж 1992 – 2000 рр., до того часу, коли тільки раптова недуга обірвала його життя та вирвала з середовища провідних географів України. Випускник Львівського університету (1965р.), Б. Заставецький був учнем О. Діброви – відомого українського географа, професора Київського університету. Його дисертація “Обласна система розселення: функціонування, територіальна організація” (1984р.) була написана під керівництвом проф. Львівського національного університету О. Шаблія.

Богдан Іванович займався питаннями розселення населення, етнографії та історичної географії, географічного краєзнавства, що знайшло своє відображення у більш ніж 150 наукових та методичних працях. Він був співавтором численних навчальних посібників для ВНЗ та шкіл України, серед яких широкому загалу відомі довідкові статті в Географічній енциклопедії України (Київ, 1989 – 1993 рр.), три видання “Соціально-економічної географії України” (Львів, 1994, 1995, 2000), три видання “Географії Тернопільської області” (Тернопіль, 1994, 1996, 2001), двох видань “Географії Хмельницької області” (Тернопіль, 1995, Кам’янець-Подільський, 1998), “Географії Закарпатської області” (Тернопіль, 1996). Вже після смерті автора побачив світ навчальний посібник “Географія населення України” (Тернопіль, 2001) та підручник для учнів 5 класу “Рідний край” (Тернопіль, 2001).

Ентузіазм та організаторські здібності Б. Заставецького проявилися також у низці всеукраїнських та міжнародних наукових форумів, організатором чи співорганізатором яких він був: це, зокрема, Всеукраїнська наукова конференція “Історія української географії та картографії”, присвячена 95-річчю від дня народження проф. В. Кубійовича (грудень 1995р.), Всеукраїнський науково-практичний семінар з питань змісту та методичного забезпечення викладання географічних дисциплін у вищій школі (жовтень 1997р.), Перший міжнародний семінар з теорії і практики регіонального географічного краєзнавства (жовтень 1999р.). Зініціював доц. Б. Заставецький і проведення восени 2000 року Другої Всеукраїнської наукової конференції “Історія української географії та картографії: проблеми і перспективи й Всеукраїнську студентсько-аспірантську наукову конференцію “Сучасний стан та перспективи розвитку досліджень з географічних дисциплін та картографії в Україні”.

Впродовж десяти років Богдан Іванович очолював Тернопільський відділ Українського географічного товариства. Під його керівництвом було захищено дві кандидатські дисертації (Теми – “Соціально-економіко-географічні проблеми розвитку малих міських поселень (на

прикладі Тернопільської області)” (Ткач Д.В.) та “Соціально-географічні дослідження рекреаційного комплексу регіону” (Стецько Н.П.)

Справжнім дітищем доц. Заставецького Б.І. було започаткування видання на базі кафедри (унікальний для України факт!) всеукраїнського фахового періодичного часопису “Історія української географії” (перший номер побачив світ влітку 1999 р.). Природно, що саме Б. Заставецький став редактором цього вже досить відомого сьогодні на теренах України видання (шеф-редактор – докт. геог. наук, проф., завідувач кафедри економічної та соціальної географії Львівського національного університету імені І. Франка Шаблій О.І.).

Як і в минулому, так і сьогодні, колектив кафедри працює в проторованому Богданом Івановичем науковому та науково-методичному руслі.

З 2000 року очолює кафедру *Ольга Володимирівна Заставецька*, яка працює на ній з моменту її заснування.

Випускниця Львівського державного університету (1975р.), О.В. Заставецька після закінчення аспірантури у Київському педагогічному інституті захистила в 1982 році дисертацію на тему “Економіко-географічні основи комплексного економічного розвитку території “ (керівник – акад. М.М. Паламарчук).

У 1998р. Ольга Володимирівна захистила докторську дисертаційну роботу (тема – “Обласний соціально-економічний комплекс: теоретико-методологічні основи дослідження”).

В колах тих, хто цікавиться географією в Україні, добре відомими є такі праці проф. Заставецької О.В., як “Тернопільська область: географічні основи комплексного економічного і соціального розвитку “ (Львів, 1993, Тернопіль, 1997), “Комплексний економічний і соціальний розвиток території: теоретичні і методичні основи дослідження” (Тернопіль, 1997), “Географія Тернопільської області” (Тернопіль, 1994, 1996, 2001), “Географія Хмельницької області” (Тернопіль, 1995, Кам’янець-Подільський, 1998), “Географія Закарпатської області” (Тернопіль, 1998), “Рідний край. Тернопільщина” (Тернопіль, 2001), “Географія населення України (Тернопіль, 2001), “Географія України. 8 кл.” (Тернопіль, 2002), “Географія України. 9 клас” (Тернопіль, 2002). Ольга Володимирівна є автором низки довідкових статей в поки-що єдиному виданні “Української географічної енциклопедії” (Київ, 1989-1993), здійснювала редагування атласів “Тернопільська область. Моя мала Батьківщина” (Київ, 2001) та “Хмельницька область. Моя мала Батьківщина” (Київ, 2002). Повний перелік творчого доробку О. Заставецької перевищує 100 наукових праць та публікацій, які стосуються теорії комплексного економічного і соціального розвитку території, аналізу впливу трансформаційних процесів на нього, прикладних досліджень господарського комплексу Західного регіону України, географії населення та методики викладання українознавчих дисциплін.

Під керівництвом О. Заставецької захищено дві кандидатські дисертації (теми – “Науково-географічні основи управління обласним соціально-економічним комплексом в умовах перехідної економіки (на прикладі Тернопільської області)” – Кузишин А.В., асистент кафедри географії України Тернопільського державного педагогічного університету та “Економіко-географічні засади раціонального природокористування у регіоні (на прикладі Хмельницької області)” – Журба І.Є., викладач кафедри економічної теорії Технологічного університету Поділля); сьогодні вона здійснює підготовку аспірантів за спеціальністю 11.00.02. – економічна та соціальна географія.

Проф. О. Заставецька є редактором всеукраїнського фахового періодичного часопису “Історія української географії”, а також членом редакційних колегій таких фахових видань, як “Наукові записки ТДПУ. Серія: “Географія”, “Регіональні аспекти розвитку та розміщення продуктивних сил України” (Тернопільська академія народного господарства).

Також Ольга Володимирівна є членом спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій за спеціальністю 11.00.02 – економічна та соціальна географія та 11.00.11 – конструктивна географія, що діють при Львівському національному університеті ім. І. Франка та Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича.

Проф. Заставецька О.В. розробила і читає для студентів низку навчальних курсів: “Економічна географія України”, “Демографічна та етнічна географія України”, “Математичні методи в географії”, спецкурс “Історія географічних досліджень в Україні” та курси для магістрів “Географічні основи регіональної економіки”, Географія Карпатсько-Подільського регіону”, “Історія та методологія географічної науки”.

У складі кафедри активно працюють викладачі: к.г.н., доцент Мариняк Я.О., к.г.н., асистент Кузишин А.В., асистент Питуляк М.В., асистент Флінта Н.І.

У попередні роки на кафедрі працювали також доц. Царик Л.П., доц. Федунік Б.Я., викладачі Стецько Н.П., Чеболда І.Ю., Костецький І.В., Гунько С.І.,

Мариняк Ярослав Омелянович (1963 р.н.) – кандидат географічних наук (1997), доцент (2001). Закінчив географічний факультет Львівського державного університету (1986). Працював вчителем географії Кальнянської та Розгадівської восьмирічних шкіл Зборівського району Тернопільської області. З 1986р. – асистент кафедри фізичної географії Тернопільського державного педагогічного інституту. Від початків заснування працює на кафедрі географії України, спочатку як асистент, а з 1999р. – як доцент.

Наукові інтереси: водні ресурси, водно-ресурсний потенціал, водногосподарський комплекс України, Тернопільської області та інших регіонів; картографування водногосподарських систем; екологічна освіта, моделювання стану довкілля; теоретичні і

методичні питання географічного краєзнавства та методики його викладання; географія туризму, туристичного менеджменту та шкільного туризму.

Я.О. Мариняк опублікував понад 100 наукових праць, в т.ч. є автором і співавтором навчальних посібників “Соціально-економічна географія України (за ред. Шабля О.І.) – Львів: Світ, 1994, 1995, 2000 [Водогосподарський комплекс України] с. 389-394; “Основи екологічних знань” (за ред. Поліщука В.І., Царика Л.П.) – Тернопіль: книжково-журнальне видавництво “Тернопіль”, 1994, 1995 – с. 20-25 [Екологічні проблеми, гідроресурси]; Водогосподарський комплекс Тернопільської області (соціально-економіко-географічний аналіз) –Тернопіль, ТДПУ, 1997. –53с.; Основи моделювання стану довкілля: Частина 1. – Тернопіль: ТДПУ, 2000. –132с., а також навчально-методичних посібників “Географічне краєзнавство” – Тернопіль: ТДПУ, 1997. – 18 с.; Фізична географія України. Тернопіль: ТДПУ, 1998 – 64с. (у співавторстві); Фізична географія України – Тернопіль, 2001 – 45с.; Використання та охорона водних ресурсів України. – Бучач: БІМА. 2001. –69с. (у співавторстві). Є співавтором навчально-краєзнавчих атласів Львівської (1989), Запорізької (1991), Тернопільської (2000) областей.

Читає курси “Географічне краєзнавство та методика його викладання”, “Фізична географія України”, “Основи туризму”, “Основи моделювання стану довкілля”, спецкурси “Топоніміка в шкільній географії”, “Основи наукових досліджень”, “Географія туризму з основами менеджменту туризму” для магістрів.

Кузишин Андрій Васильович (1974 р.н.) – випускник Тернопільського державного педагогічного інституту (1996), кандидат географічних наук (1999). Впродовж 1996 – 1999рр. працював вчителем в Копанківській загальноосвітній школі Калуського району Івано-Франківської області. З 1999р. – старший лаборант кафедри географії України а потім – асистент кафедри.

Наукові інтереси пов’язані з питаннями управління соціально-економічними комплексами різних рангів, географії політичних партій та виборчого процесу в Україні.

Кузишин А.В. є автором 40 наукових публікацій, серед яких карти до атласу Тернопільської (2001) та Хмельницької (2002) областей; “Номенклатура з фізичної географії України” – Тернопіль, 1999. 74с. (у співавторстві); “Словник найуживаніших термінів з фізичної географії України” – Тернопіль: ТДПУ, 1999. –84с. (у співавторстві).

А. Кузишин є відповідальним секретарем всеукраїнського фахового часопису “Історія української географії”. Читає курси “Економічна (регіональна) географія України”, “Соціальна географія України”, “Фізична географія України”, “Географія природо-користування та природно-ресурсного потенціалу України” для магістрів.

Питуляк Микола Васильович (1957 р.н.). закінчив географічний факультет Львівського державного університету ім. І. Франка у 1985р. Працював вчителем географії у Почапинській середній школі Тернопільського району Тернопільської області. З 1989р. – старший лаборант кафедри фізичної географії Тернопільського державного педагогічного інституту, а з 2000р. – асистент кафедри географії України Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.

Наукові інтереси: земельні ресурси Тернопільської області і України, агроресурсний потенціал, агроландшафти області і України, їх картографування; географічне краєзнавство та методика його викладання.

Питуляк М.В. опублікував понад 20 наукових праць, серед них – “Заповідне Поділля” (у співавторстві), “Краєзнавчі нариси” (За ред. Денисика Г.І., Любченка В.С., вид-во “Тезис”. 2000с. 15-41), “Практикум із загальної гідрології” (у співавторстві) –Тернопіль, 2000. 50 с.

Читає курси “Географічне краєзнавство та методика його викладання”, “Фізична географія України”, “Основи туризму”.

Флінта Наталія Іванівна (1972 р.н.). Закінчила Тернопільський державний педагогічний інститут (географічний факультет) у 1994р. З 1994 до 1997 року працювала старшим лаборантом кафедри ботаніки ТДПІ. З 1997 до 2000 року навчалась в аспірантурі ТДПУ, а з 2000р. працює асистентом кафедри географії України цього ж закладу.

Наукові інтереси: соціальна сфера, культурно-освітній комплекс, географія населення.

Опублікувала 12 наукових праць за тематикою наукових інтересів.

Читає курси: демографічна та етнічна географія України, економічна географія України, географія населення України.

Царик Любомир Петрович (1955 р.н.) після закінчення в 1982 р. географічного факультету Московського державного університету ім. М. Ломоносова, та у 1987р. аспірантури там само, в 1988р. захистив кандидатську дисертацію з економіко-географічних проблем територіального управління господарством, в 1992 р. отримав звання доцента кафедри фізичної географії.

З 1993 до 2000р. – доцент кафедри географії України, керівник секції екології. З 1998р. відповідальний редактор фахового періодичного видання “Наукові записки ТДПУ. Серія: Географія”.

Наукові інтереси – еколого-географічні дослідження регіональних природно-господарських систем. В 1999р. за серію публікацій еколого-географічного спрямування обраний членом-кореспондентом Української Екологічної Академії наук. Автор понад 100 публікацій. Основні праці: “Екологічні основи регіональної економічної політики.” – Тернопіль, 1990. 165с.; “Проблеми екології рідного краю”. – Тернопіль, 1993. 156с. (у

співавторстві); “Основи екологічних знань” –Тернопіль, 1994, 1995. 176с. (у співавторстві); “Географічні таблиці” –Тернопіль: “Джура”, 1996. 190с. (у співавторстві); “Голицький державний ботаніко-ентомологічний заказник” – Тернопіль: “Лілея”, 1998 (у співавторстві); “Природно-заповідні території” – Тернопіль, 1999, 71с.; “Навчально-краєзнавчий атлас Тернопільської області” –Львів, 2000; “Природні рекреаційні ресурси” – Тернопіль: “Підручники і посібники”, 2001, 188с. (у співавторстві); “Соціальна екологія” – Тернопіль: “Підручники і посібники”, 2002, 208с. (у співавторстві).

Читає курси: “Конструктивна географія” для магістрів, “Еколого-географічні проблеми України”, “Соціальна екологія”, Ландшафтна екологія”, “Природно-заповідні території”, “Основи екологічних знань”.

Федуник Богдан Ярославович (1951р.н.) – працював старшим викладачем і доцентом кафедри географії України від початку її заснування до жовтня 2000р. Випускник Львівського університету (1973). Тривалий час працював у школах Тернопільщини та у плановій комісії Тернопільського облвиконкому. З 1990р. працює викладачем кафедри економічної і соціальної географії педінституту. Захистивши кандидатську дисертацію з проблем використання агроресурсного потенціалу Тернопільської області за спеціальністю 11.00.02 – економічна та соціальна географія, отримав звання доцента (1994). Працю на кафедрі географії України успішно поєднував із посадою заступника декана географічного факультету.

Читав курси : “Економічна та соціальна географія України”, “Політична географія України”, “Географія природокористування в Україні”.

Наукові інтереси: географія агроресурсного потенціалу, основи природокористування, географія земельних ресурсів Тернопільщини.

Б.Я. Федуник опублікував понад 60 наукових праць в т.ч. навчальних посібників “Аграрно-ресурсний потенціал” (Тернопіль, 1994), “Соціально-економічна географія України. Задачі і вправи” (Тернопіль, 1994, 1999), “Соціально-економічні райони України” (Тернопіль, 2000), та ін.

З 2000р. Б.Я. Федуник працює на одному з підприємств нафто-газової промисловості (м. Київ).

Гулько Сергій Іванович (1963 р.н.) працював асистентом кафедри географії України в 1994 – 2000рр. Читав курси “Рекреаційна географія”, “Природозаповідні території”, “Екологічний моніторинг”, “Основи соціоекології”. Опублікував понад 20 наукових праць, в т.ч. “Основи екологічних знань” (Тернопіль, 1994, 1995), “Основи соціоекології” (Тернопіль, 2002), автор карт до атласів із серії “Моя мала Батьківщина. Тернопільська область”, “Хмельницька область”.

Наукові інтереси: територіальна організація скоммержі регіону, природозаповідна справа, екологічний моніторинг, природокористування

Стецько Надія Петрівна – кандидат географічних наук (1999). Закінчила географічний факультет Тернопільського педінституту (1992). Працювала старшим лаборантом на кафедрі географії України. У 1999р. працювала асистентом кафедри фізичної географії. З 2000р. – асистент кафедри геоекології та методики викладання екологічних дисциплін.

Наукові інтереси: рекреаційні ресурси, природно-ресурсний потенціал, територіально-рекреаційна система Тернопільської області, культурно-історичні ресурси, туризм, еколого-географічні фактори, екологічний моніторинг, моделювання екологічних систем.

Н.П. Стецько опублікувала 20 наукових праць, в тому числі є співавтором навчального посібника “Основи соціології”.

Читає курси: ландшафтознавство, рекреаційна географія, екологічний моніторинг, основи моделювання екологічних систем, основи екології, фізична географія материків і океанів.

Чеболда Ігор Юрійович (1969 р.н.) – кандидат географічних наук (1999). Закінчив географічний факультет Тернопільського державного педагогічного інституту (1995). Працював вчителем географії та історії Кременецької ЗОШ № 2. З 1999р. – асистент кафедри географії України Тернопільського державного педагогічного університету. З 2000р. – асистент кафедри геоекології та методики викладання екологічних дисциплін Тернопільського педуніверситету.

Наукові інтереси: природні ресурси, природно-ресурсний потенціал Тернопільської області та інших регіонів, моделювання еколого-економічних систем.

І.Ю. Чеболда опублікував 20 наукових праць, в тому числі він є співавтором навчального посібника “Основи соціоекології” та автором “Навчальних матеріалів до проведення практичних занять із курсу “Економіка природокористування” –Тернопіль: ТДПУ. –2002. – 42с.

Читає курси: “Економіка природокористування”, “Методи аналізу і контролю природного середовища та екологічна експертиза”, Природозберігаючі технології”, “Правові аспекти охорони довкілля”, “Основи екології”.

У різний час навчально-методичний процес на кафедрі організували лаборанти Н.П. Стецько, А.В. Кузишин, Л.Б. Альтгайм, Т.Б. Заставецький, Л.В. Зуб, Р.З. Мацевко.

* * *

Ювілейний рік кафедра зустріла в робочому та творчому настрої з подальшими планами щодо розширення навчальних дисциплін за рахунок відкриття нових спеціальностей (“Основи економіки”) та спеціалізацій (“Менеджмент туризму”). Підвищення наукового

Постаті українського географічного краєзнавства

потенціалу кафедри відбудеться найближчим часом за рахунок захисту дисертаційних робіт та нових суттєвих наукових публікацій її викладачів .

Література

1. Дітчук І. Богдан Заставецький як організатор географічної науки й освіти в Україні // Історія української географії. Всеукраїнський науково-теоретичний часопис. –Тернопіль: Підручники і посібники, 2000. –Виш. 2. –С. 13-15.
2. Професор Опанас (Афанасій) Вашенко (упорядник О.Шаблій). – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені І.Франка, 2001. –233с.
3. Слово про вчителя (Матеріали академії, проведеної 11 листопада 2001 року до 60-річчя від дня народження Б.І. Заставецького (упорядник Б. Савак) -Тернопіль: Збруч, 2002. – 70с.